■ **6.5.2** Gekona nočního řadíme mezi plazy. Lze ho chovat v teráriu a díky své nenáročnosti je mezi chovateli oblíben. Při rozmnožování gekona dochází k zajímavému jevu. Na pohlaví jedinců má vliv teplota líhnutí vajec. Při teplotě líhnutí do 28 °C se téměř vždy vylíhnou samičky. Pokud je však teplota při líhnutí 31 °C a více, pak se téměř vždy vylíhnou samci. Teplota líhnutí se však vždy musí pohybovat v rozmezí 27–32 °C. Tomáš je vášnivý chovatel gekonů. Samička gekona, kterou chová, snesla vajíčka. Tomáš je následně umístil do inkubátoru. Z vajíček se však vylíhly pouze samičky.

1. Na základě textu se pokus odvodit, čím to mohlo být způsobeno.

.....

2. Co by měl Tomáš udělat, aby se mu samečci i samičky vylíhli ve stejném poměru?

.....

3. Tomáš pro svůj chov potřebuje samečky gekona. Poraď Tomášovi, jakou teplotu by měl při líhnutí udržovat, aby se mu z vajíček vylíhli samečci.

a) 26 °C b) 29 °C c) 31 °C d) 34 °C

✂ ---------- ↓ PŘED KOPÍROVÁNÍM PRO ŽÁKY OD TOHOTO MÍSTA ZAKRÝT ↓ ---------- ✂

Správné odpovědi: 1. Teplota v inkubátoru byla pod 28 °C. 2. Udržovat teplotu v inkubátoru mezi 28–30 °C. 3. c)
Komentář: Pro správné zodpovězení otázek je nutná dovednost získávání informací z textu. V uvedeném textu sice není přímo zmíněna informace týkající se rozdílů v teplotě při líhnutí jednotlivých pohlaví gekona, ale žáci by tuto skutečnost měli být schopni odvodit na základě údajů v textu uvedených. Žáci, kteří si text nepřečtou pozorně anebo nejsou schopni abstrahovat patřičné informace, mohou jako odpověď na otázku po nejvhodnější teplotě pro líhnutí samečků zvolit odpověď d) 34 °C. K volbě této odpovědi je zřejmě povede představa, že teplota nad 31 °C indikuje narození samečků. Tato odpověď je však nesprávná, protože teplota nad 32 °C způsobí smrt embryí gekona. Nepozorné čtení může vést také k označení prvních dvou možností.

■ **6.5.3** Co by se podle tebe stalo, kdyby na Zemi vyhynuly všechny rostliny? Svoji odpověď zdůvodni.

a) Takřka všechny organismy na Zemi by vyhynuly.
b) Vyhynuly by pouze organismy, které se živí živočišnou potravou.
c) Organismy živící se rostlinnou potravou by začaly konzumovat živočišnou potravu.
d) Vyhynuly by pouze organismy živící se rostlinnou potravou.

Zdůvodnění:

.....

✂ ---------- ↓ PŘED KOPÍROVÁNÍM PRO ŽÁKY OD TOHOTO MÍSTA ZAKRÝT ↓ ---------- ✂

Správná odpověď: a) Možné zdůvodnění: *Rostliny procesem fotosyntézy vytvářejí organické látky, které jsou zdrojem energie pro naprostou většinu ostatních organismů. Rovněž produkují kyslík, bez nějž by naprostá většina forem života na Zemi nebyla možná.*
Komentář: Pro správné zodpovězení úlohy je nutné uvědomit si význam rostlin pro život ostatních organismů. Rostliny produkují kyslík a organické látky, které jsou v konečném důsledku nepostradatelné pro takřka všechny organismy. Žáci však někdy rostliny mylně považují za potravu důležitou pouze pro býložravce (pak volí odpověď d). Také často volená nesprávná odpověď c) ukazuje, že žáci nerozumějí vztahům mezi různými druhy organismů.